

Uprawa rzepaku w Polsce

Autor: agroFakt.pl

Data: 8 lipca 2019

Rzepak to opłacalna i rozwojowa w warunkach Polski uprawa, która wysoko plonuje na dobrych stanowiskach. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w sezonie 2017/2018 powierzchnia uprawy rzepaku w Polsce zmniejszyła się.

Rzepak należy do najważniejszych roślin uprawianych w Polsce. W Polsce uprawiany jest w formie ozimej, gdyż w ten sposób można uzyskać znacznie większy plon w porównaniu do rzepaku jarego.

Uprawa rzepaku w Polsce

Decyzja o siewie rzepaku zależy przede wszystkim od warunków klimatycznych występujących w konkretnym rejonie kraju oraz wymagań poszczególnych odmian rzepaku ozimego. **Rzepak najlepiej plonuje na glebach kompleksu pszennego dobrego i bardzo dobrego.** Nie powinien być uprawiany na stanowiskach podmokłych, które są okresowo zalewane. Przy wyborze odmiany szczególną uwagę należy zwrócić na jej plenność, zimotrwałość, zawartość tłuszczu w nasionach oraz odporność na wyleganie i negatywne czynniki atmosferyczne.

Powierzchnia uprawy rzepaku w Polsce

Rzepak ozimy jest opłacalną i rozwojową rośliną uprawianą w warunkach klimatu Polski. Ważnym czynnikiem, który warunkuje wysokie plony rzepaku jest odczyn gleby. **Rzepak zaliczany jest do**

roślin wrażliwych na niski odczyn gleby. Jest on niezwykle wrażliwy na obecność w roztworze glebowym jonów glinu. Wykazuje również duże zapotrzebowanie na wapń. Optymalny odczyn gleby sprzyjający prawidłowemu rozwojowi rzepaku mieści się w przedziale od 6,0 do 7,0. **Według danych GUS powierzenia uprawy rzepaku w Polsce w ubiegłym sezonie w porównaniu do poprzedniego roku zmniejszyła się o około 8 proc. i wyniosła ponad 0,8 mln ha.** Więcej na ten temat pisaliśmy w tekście: [Struktura uprawy rzepaku w Polsce.](#)

Rzepak niezwykle cenną rośliną w płodozmianie

Uprawa rzepaku w Polsce oznacza wiele korzyści dla gospodarstw rolnych. Odgrywa ważną funkcję w płodozmianie rolnym, zwłaszcza wśród roślin zbożowych. Przykładowo pszenica uprawiana po rzepaku osiąga przeciętnie o 10% większy plon w porównaniu do pszenicy uprawianej po innych zbożowych. Również koszty związane z uprawą pszenicy po rzepaku są niższe. Związane jest to z możliwością zredukowania kosztów związanych z odchwaszczaniem. **Istnieje również możliwość ograniczenia wydatków związanych ze stosowaniem fungicydów.** Dodatkowo zmniejszeniu ulegają także dawki związane z nawożeniem azotem.

Rzepak w płodozmianie – poprawa zdrowotności roślin następczych

Dzięki uprawie rzepaku jako przerywnika w płodozmianie zbożowym w znacznym stopniu zmniejsza się ryzyko rozwoju chorób podstawy źdźbła, sporyszu oraz chorób powodowanych przez grzyby z rodzaju *Fusarium*. **Uprawa rzepaku ogranicza straty powodowane przez szkodniki glebowe oraz szkodniki żerujące na resztkach poźniwnych.** Rozdrobniony oraz równomiernie rozprowadzony na polu rzepak ozimy w formie mulczu jeszcze przed zasiewem zbóż ozimych zapewnia glebie cenną ochronę przed możliwością utraty wilgoci późnym latem. Ponadto znajdujący się na polu rzepak ozimy sprzyja różnorodności fauny i flory na obszarach rolniczych.

Uprawa rzepaku – ograniczony wzrost i rozwój chwastów

Odpowiedni płodozmian roślin uprawnych zapewnia znacznie lepszą kontrolę chwastów.

Uprawa roślin w monokulturze sprzyja rozwojowi niepożądanych roślin, ponieważ cykl rozwojowy chwastów najczęściej zbiega się z cyklem rozwojowym rośliny uprawnej, która należy do tej samej rodziny. **Rzepak w płodozmianie rolniczym hamuje rozwój chwastów.** Konkurencyjny charakter uprawy rzepaku ma ogromne znaczenie zwłaszcza w przypadku chwastów, które kiełkują wiosną. Dodatkowo dzięki odmiennej w porównaniu do roślin zbożowych fizjologii w przypadku uprawy rzepaku możliwe jest zastosowanie innych środków chwastobójczych niż ma to miejsce w przypadku zbóż.

Zalety uprawy rzepaku w Polsce

Harmonogram uprawy rzepaku idealnie zbiega się z innymi uprawami, które stosowane są w ramach płodozmianu. Termin siewu rzepaku ozimego jako rośliny stosowanej w płodozmianie przypada wcześniej niż termin siewu zbóż ozimych. **Zbiór rzepaku możliwy jest zarówno przed, jak również po roślinach zbożowych.** Ze względu na termin zbioru możliwe jest również właściwe doprawienie gleby.

Uprawa rzepaku w Polsce ma jeszcze jedną ważną zaletę. Podczas jego uprawy możliwe jest korzystanie z tych samych maszyn, które wykorzystywane są do wykonywania siewu, nawożenia, oprysków oraz zbiorów. Dzięki temu rolnik nie naraża się na dodatkowe koszty związane ze zmianą technologii uprawy. **Uwzględnienie rzepaku w płodozmianie zbożowym to spore oszczędności finansowe, które wynikają ze stosowania herbicydów oraz fungicydów.** Ponadto dobrze rozbudowany system korzeniowy rzepaku uruchamia składniki odżywcze znajdujące się w głębszych warstwach podłoża.